

**ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧИЙН
2019 ОНЫ САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН,
ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН
ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ**

Агуулга

1. Аудитын гэрчилгээ	3
2. Аудитын тайлан.....	5
2.1. Оршил.....	5
2.2. Аудит хийх үндэслэл, зорилго, талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага	5
2.3. Аудитын явцад мөрдсөн бодлого, журам, арга зүй, шалгуур үзүүлэлт	5
2.4. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүйн орчин	6
2.5. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналттай холбоотой хүчин зүйлсийн үнэлгээ	6
2.6. Төлөвлөлтийн шатанд тодорхойлсон эрсдэл, түүнийг үнэлсэн байдал.....	7
2.7. Материаллаг байдлын суурь сонгосон үндэслэл, тайлбар.....	7
2.8. Аудит хийгдсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн тодруулга, аудитын дүн	7
2.8.1. Мөнгөн хөрөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө.....	7
2.8.2. Авлага	9
2.8.3. Урьдчилгаа	10
2.8.4. Бараа материал, Бусад эргэлтийн хөрөнгө	10
2.8.5. Үндсэн хөрөнгө	11
2.8.6. Өр төлбөр	12
2.8.7. Засгийн газрын хувь оролцоо	12
2.9. Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга	13
2.10. Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн.....	14
2.11. Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал.....	15
2.12. Шилэн дансны мэдээлэл	15
2.13. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга	15
2.14. Дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэл	16
3. Менежментийн захидал	17
3.1. Санхүүгийн программ хангамжтай холбоотой асуудал.....	17
3.2. Зардалтай холбоотой асуудал	17
3.3. Дотоод аудиттай холбоотой асуудал	18
3.4. Орон тоотой холбоотой асуудал	18
4. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	20
4.1. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан	20
4.2. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан	21
4.3. Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	22
4.4. Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	23
4.5. Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	24
4.6. Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан	25
5. Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт	26
5.1. Зөрчлийн нэгтгэл.....	27
5.2. Нийгмийн даатгалын сангийн 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар тогтоосон төлбөрийн актын нэгтгэл	29
5.3. Нийгмийн даатгалын сангийн 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар хүргүүлсэн төлбөрийн албан шаардлагын нэгтгэл	31

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагуудын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ТТЗ	Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ АУДИТОР**

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН
ҮНДЭСНИЙ ЗӨВЛӨЛИЙН ДАРГА
С.ЧИНЗОРИГ ТАНАА

2020.04.04 № 1438
танай _____-ны № _____-т

Аудитын гэрчилгээ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 18 дугаар зүйлийн 18.2, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.5-т заасны дагуу Нийгмийн даатгалын сангийн төсвийн 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд санхүүгийн тайлангийн аудит хийв.

Хязгаарлалттай санал дүгнэлт

Аудитын гол асуудалд дурдсан алдаа, зөрчлийг эс тооцвол Нийгмийн даатгалын сангийн 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээ болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, УСНББОУС-д нийцүүлж Сангийн сайдын баталсан бодлого, аргачлал, журмын дагуу материаллаг алдаагүй, үнэн бодитой, шударга илэрхийлсэн тул хязгаарлалттай санал дүгнэлт гаргаж байна.

Санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартад нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, зааврын дагуу гүйцэтгэсэн. Эдгээр нь санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийллээс ангид эсэх талаар үндэслэлтэй баталгаа олж авах зорилгоор аудитыг төлөвлөж, гүйцэтгэхийг шаарддаг.

Аудитаар Нийгмийн даатгалын сангийн 2019 оны төсвийн гүйцэтгэл, нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан дахь үлдэгдэл, ажил гүйлгээний дүн хэмжээ болон илчлэл тодруулга, тус байгууллагад мөрдөж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, бүртгэл хөтлөлт, программ хангамж, дотоод хяналтын систем болон удирдлагын хийсэн томоохон тооцооллыг шалгаж, аудитын санал дүгнэлтийг дэмжих нотлох зүйлсийг хангалттай цуглуулсан.

Бидний хийсэн аудит тус санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, тодруулгад санал дүгнэлт өгөх хангалттай, зохистой үндэслэлийг бүрдүүлсэн бөгөөд аудитын дүнд үндэслэсэн санал, зөвлөмжийг аудитын тайланд тусгасан болно.

Аудитын гол асуудал

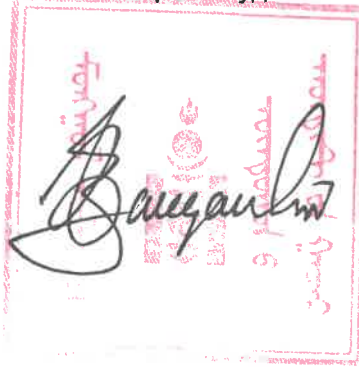
- Монгол банкнаас хянасан зохист харьцааны үзүүлэлт шаардлага хангахгүй, санхүүгийн байдлын тайлангаар алдагдалтай, өөрийн хөрөнгийн хэмжээ болон эрсдэлийн сан сөрөг дүнтэй байгаа нэр бүхий 2 банкны харилцах дансанд байршиж байгаа 100,943.8 сая төгрөгийн мөнгөн хөрөнгөд эрсдэл үүссэн;
- Залруулагдаагүй 121,961.4 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил нь бидний тогтоосон 23,989.4 сая төгрөгийн материаллаг байдлын түвшнээс их байгаа

зэрэг нь санхүүгийн тайлангийн оршин байх, эрх ба үүрэг, тохиолдсон байх, иж бүрэн байх, үнэн зөв байдал батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Үүрэг, хариуцлага

Сангийн удирдлага нь Төсвийн тухай хуулийн 54 дүгээр зүйлийн 54.3-д заасны дагуу тайлант хугацааны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, тодруулгыг Нягтлан бодох бүртгэлийн болон Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, түүнтэй нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу бэлтгэж, тайлагнах үүрэгтэй.

Аудитын дээд байгууллагын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартын дагуу аудит хийж, жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд санал дүгнэлт өгөх нь төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

Д.ЗАНДАНБАТ

2. Аудитын тайлан

2.1. Оршил

Нийгмийн даатгалын сангийн 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүн, дүгнэлтийг Нийгмийн даатгалын үндэсний зөвлөлийн дарга, Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайд С.Чинзориг танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд үйлчлүүлэгчийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын системд хийсэн үнэлгээний тойм, аудитын явцад илрүүлсэн зүйлс, гаргасан шийдлүүд, анхаарал хандуулахуйц залруулаагүй материаллаг болон материаллаг бус алдаа зөрчил зэрэг аудитын үр дүнгийн талаарх тайлбар, тодруулга, аудитын санал дүгнэлтийн хэлбэр, түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан тэмдэглэв.

Аудитын дүнд үндэслэсэн батлагдсан орон тооны хязгаарт багтааж ажиллах, төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах, нягтлан бодох бүртгэлийн цогц программын шинэчлэлт хөгжүүлэлтийг хийх, дотоод аудитын үр нөлөөг сайжруулах зөвлөмжүүдийг Менежментийн захидалд тусгасан болно.

2.2. Аудит хийх үндэслэл, зорилго, талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага

Бид Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 18 дугаар зүйлийн 18.2, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.5-т заасны дагуу Нийгмийн даатгалын сангийн 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болгосон санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Нийгмийн даатгалын сангийн 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль болон УСНББОУС, НББОУС, түүнд нийцүүлэн гаргасан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, заавар, журмын дагуу үнэн зөв, шударга илэрхийлэгдсэн эсэхэд дүгнэлт өгөх нь энэхүү аудитын зорилт байв.

Төсвийн ерөнхийлөн захирагч санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, НББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв, бодитой бэлтгэх үүрэгтэй.

Харин тухайн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг дээрх хууль болон бодлого, журмын дагуу материаллаг алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлсэн эсэхэд санал дүгнэлт өгөх нь Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

Аудитыг 2020 оны 04 дүгээр сарын 05-наас 2020 оны 04 дүгээр сарын 23-ны хооронд гүйцэтгэж, аудитын тайланг 2020 оны 04 дүгээр сарын 25-ны өдөр эцэслэн баталгаажуулж, төсвийн ерөнхийлөн захирагчид хүргүүлэхээр төлөвлөн, Үндэсний аудитын газрын аудитор Б.Долгоржав гүйцэтгэв.

Нийгмийн даатгалын сангийн 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Үндэсний аудитын газарт 2020 оны 04 дүгээр сарын 03-ны өдрийн 1/627 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

2.3. Аудитын явцад мөрдсөн бодлого, журам, арга зүй, шалгуур үзүүлэлт

Аудитын явцад АДБОУС, АОУС, нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн бусад зарчимд тулгуурласан төрийн аудитын байгууллагын санхүүгийн тайлангийн аудитын талаарх бодлого, арга зүйг мөрдөж ажиллав.

Дээрх стандарт, зарчимд нийцүүлж Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Төрийн аудитын байгууллагаас санхүүгийн тайланд аудит хийх журам, түүнд тусгасан үе шатны ажлыг гүйцэтгэн, шат шатны чанарын хяналт хийж, холбогдох ажлын баримт материалаар баталгаажуулсан болно.

Аудитыг Нягтлан бодох бүртгэлийн нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчмууд, УСНББОУС, Төсвийн тухай хууль болон Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийг гол шалгуур болгож, батлагдсан төлөвлөгөө, хөтөлбөрийн дагуу хэрэгжүүлэв.

2.4. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүйн орчин

Нийгмийн даатгалын сан нь “даатгуулагчийнхаа итгэл найдвар, сэтгэл ханамжаар үнэлэгдэх нийгмийн даатгалын үйлчилгээг хүргэх” гэсэн эрхэм зорилготойгоор 2030 он гэхэд бүх нийтийн насан туршийн нийгмийн баталгааг хангахуйц чадамжтай, нийгмийн даатгалын цогц үйлчилгээ бүхий даатгагч болохоор хэтийн зорилгыг хэрэгжүүлэн ажилладаг байна.

Нийгмийн даатгалын байгууллагын үндсэн чиг үүргийг дараах байдлаар тодорхойлжээ. Үүнд:

- Нийгмийн даатгалын тухай хууль тогтоомжийн биелэлтийг зохион байгуулах;
- Нийгмийн даатгалын санг бүрдүүлж, орлого, зарлагын гүйцэтгэлийг хангах;
- Нийгмийн даатгалын сангаас тухайн төрлийн тэтгэвэр, тэтгэмжийг цаг тухайд нь олгох ажлыг зохион байгуулж, үйлчилгээг сайжруулах;
- Улсын нийгмийн даатгалын тогтолцоо, үйл ажиллагаа, түүний арга хэлбэрийг боловсронгуй болгох талаар судалгаа хийх, санал боловсруулж шийдвэрлэх буюу эрх бүхий байгууллагад уламжлан шийдвэрлүүлэх;
- Доод шатны байгууллагынхаа үйл ажиллагаанд хяналт тавих;
- Хууль тогтоомжид заасан бусад чиг үүрэг зэрэг болно.

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- Нийгмийн даатгалын тухай хуулиар цэргийн алба хаасны бүрэн тэтгэврийн доод хэмжээг 310.0 мянга, хувь тэнцүүлсэн тэтгэврийн доод хэмжээг 270.0 мянган төгрөгт хүргэх, ажил олгогч болон даатгуулагчаас төлөх шимтгэлийн хувийг 0.5 хувиар нэмэгдүүлсэн
- Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуульд заасан хөнгөлөгдөх татварын хэмжээг татвар ногдуулах орлогын хувь хэмжээнээс хамаарч өөрчилсөн
- Зам, тээврийн хөгжлийн сайдын 2019 оны 390 дүгээр тушаалаар шинэчлэн баталсан “Жишиг норм”
- Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2019 оны 271 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Төрийн болон орон нутгийн өмчид эд хөрөнгө олж авах, бүртгэх, данснаас хасах, шилжүүлэх журам”

2.5. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналттай холбоотой хүчин зүйлсийн үнэлгээ

Бид санхүүгийн тайланд материаллаг алдаа байхгүй гэдгийг нягтлах үүднээс үйлчлүүлэгчийн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналтыг шаардлагатай гэж үзсэн хэмжээгээр дахин хянасан. Энэ нь материаллаг алдаа гарахаас хамгаалах ёстой гол бодлого, хяналтуудыг тодруулах, судлах зорилготой юм.

Нийгмийн даатгалын сангийн санхүүгийн үйл ажиллагаанд 2006 онд баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг, 2007 оноос “Санхүү” нягтлан бодох бүртгэлийн программ хангамжийг ашиглан санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг бэлтгэсэн байна. Тайлант онд нийгмийн даатгалын сан, үйл ажиллагааны санхүүгийн цогц программыг

нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийн хамт шинэчлэн боловсруулж байгаа ч эцэслэгдээгүй байна.

Нийгмийн даатгалын сангийн үндсэн үйл ажиллагаа, санхүүгийн дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд дунд гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн шатанд дахин хянахад дотоод хяналт үр нөлөөгүй гэж үзлээ.

Нийгмийн даатгалын сангийн Дотоод аудит, мониторингийн газар өөрийн харьяа байгууллагуудын санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудитыг гүйцэтгээгүй байна.

2.6. Төлөвлөлтийн шатанд тодорхойлсон эрсдэл, түүнийг үнэлсэн байдал

Аудитын явцад Нийгмийн даатгалын сангийн бэлтгэсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл нь материаллаг хэмжээний алдаатай илэрхийлэгдээгүй гэсэн үндэслэлтэй нотолгоо олж авахын тулд байгууллагын гадаад дотоод орчин, дотоод хяналтыг судалж, санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлантай холбоотой эрсдэлтэй асуудлыг илрүүлж, үнэлсэн.

Аудитыг төлөвлөх үе шатанд эрсдэлийн үнэлгээний урьдчилсан горим хэрэгжүүлэн 6 чиглэлд 9 эрсдэлтэй асуудал тодорхойлж, эрсдэлийн үнэлгээний дүнд үндэслэн 9 асуудалд нарийвчилсан горим сорил хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж баталгаажуулсан болно.

2.7. Материаллаг байдлын суурь сонгосон үндэслэл, тайлбар

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлын түвшнийг АДБОУС 1320, АОУС 320-ын дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2019 оны нэгтгэсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгов.

Материаллаг байдлын түвшний суурь үзүүлэлтээс 1.0 хувиар тооцсон нь эрсдэл дунд гэж үзсэнтэй холбоотой юм.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшнийг 2019 оны эхний хагас жилийн нэгтгэсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 1,179,462.0 сая төгрөгийн 1 хувь буюу 11,794.6 сая төгрөгөөр тогтоож баталгаажуулав.

Гүйцэтгэлийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшнийг 23,989.4 сая төгрөгөөр тогтоосон нь 2019 оны жилийн эцсийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн суурь үзүүлэлт 2,398,936.7 сая төгрөгөөс тооцсонтой холбоотой болно.

2.8. Аудит хийгдсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн тодруулга, аудитын дүн

2.8.1. Мөнгөн хөрөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө

Нийгмийн даатгалын сангийн мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 948,531.4 сая, эцсийн үлдэгдэл 1,262,586.2 сая төгрөг болж, 314,054.8 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №1. Нийгмийн даатгалын сангийн мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл

/сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Банканд байгаа бэлэн мөнгө	509,196.4	778,306.2	269,109.8
Төрийн сангийн харилцах	84,051.9	62,768.8	-21,283.1
Нэмэлт санхүүжилтийн харилцах	2.2	22.3	20.1
Арилжааны банкны харилцах	425,142.3	715,515.1	290,372.8
Хадгаламж	439,335.0	484,280.0	44,945.0
Дүн	948,531.4	1,262,586.2	314,054.8
Үүнээс, байгууллагын төрлөөр			
Төсөвт байгууллага	0.0	0.0	0.0

Нийгмийн даатгалын сангийн 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Төсөл/ сан	948,531.4	1,262,586.2	313,054.8
Дүн	948,531.4	1,262,586.2	314,054.8

Эх сурвалж: Нийгмийн даатгалын сангийн 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Мөнгөн хөрөнгийн нийт үлдэгдлээс Төрийн сангийн харилцах дансанд 5.0 хувь буюу 62,791.1 сая төгрөг, арилжааны банкны харилцах дансанд 95.0 хувь буюу 1,199,795.1 сая төгрөг байна.

Арилжааны банканд дахь мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 864,477.3 сая төгрөг байснаас 335,317.8 сая төгрөгөөр нэмэгдэж, оны эцэст 1,199,795.1 сая төгрөг болсон нь даатгалын шимтгэлийн хувь хэмжээ, банкны хүүгийн орлого нэмэгдсэнтэй холбоотой байна. Банканд байршиж буй мөнгөн хөрөнгийн нийт үлдэгдлээс төв, нийслэлийн байгууллагуудын төгрөгийн харилцах дансанд 1,162,523.2 сая, орон нутгийн байгууллагуудын төгрөгийн харилцах дансанд 65,284.5 сая, гадаад валютаар БНСУ-ын арилжааны 4 банкны харилцах дансанд 34,778.5 сая төгрөг тус тус байна.

Арилжааны банканд байршиж буй нийгмийн даатгалын сангийн чөлөөт үлдэгдлүүдийн хадгаламж хэлбэрээр байршуулсан мөнгөн хөрөнгө өмнөх оноос 44,945.0 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

Хүснэгт №2. Арилжааны банкнуудад байршуулсан хадгаламж

Үзүүлэлт	/сая төгрөг/			
	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Хувь
Улаанбаатар хотын банк	68,355.0	33,900.0	-34,455.0	7.0
Голомт банк	100,580.0	2,550.0	-98,030.0	0.5
Капитал банк	2,400.0	-	-2,400.0	-
Капитрон банк	16,900.0	12,020.0	-4,880.0	2.5
Төрийн банк	50,000.0	128,000.0	78,000.0	26.5
Үндэсний хөрөнгө оруулалтын банк	31,830.0	5,030.0	-26,800.0	1.0
Хаан банк	54,000.0	170,000.0	116,000.0	35.1
Чингис хаан банк	70,120.0	57,180.0	-12,940.0	11.8
Кредит банк	-	29,000.0	29,000.0	6.0
Тээвэр хөгжлийн банк	45,000.0	45,000.0	-	9.3
Худалдаа хөгжлийн банк	150.0	1,600.0	1,450.0	0.3
Дүн	439,335.0	484,280.0	44,945.0	100

Эх сурвалж: Нийгмийн даатгалын сангийн 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

НДС-ийн чөлөөт үлдэгдлийн хадгаламжийн 484,280.0 сая төгрөгөөс 2.2 хувь буюу 10,500.0 сая төгрөг тэтгэмжийн, 95.5 хувь буюу 462,810.0 сая төгрөг үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалах өвчний, 2.3 хувь буюу 10,970.0 сая төгрөг ажилгүйдлийн даатгалын хадгаламжууд эзэлж байна.

2019 онд нийгмийн даатгалын сангийн чөлөөт үлдэгдлүүдийг хадгаламж хэлбэрээр Кредит банканд шинээр байршуулж, татан буугдсан Капитал банканд байршиж байсан 104,206.7 сая төгрөгийн мөнгөн хөрөнгийн данснаас авлагад шилжүүлэн бүртгэсэн байна.

Хүснэгт №3. Нийгмийн даатгалын сангийн мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл, даатгалын төрлөөр /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Хувь
Тэтгэврийн даатгал	149,128.9	381,121.2	231,992.3	30.2
Тэтгэмжийн даатгал	32,795.9	61,025.1	28,229.2	4.8
ҮОМШӨвчний даатгал	608,576.8	707,808.6	99,231.8	56.1
Ажилгүйдлийн даатгал	142,019.9	101,471.1	-40,548.8	8.0
Эрүүл мэндийн даатгал	11,267.0	7,776.3	-3,490.7	0.6
Төвлөрсөн харилцахын хөрөнгө	4,163.7	2,807.7	-1,356.0	0.2
Үйл ажиллагаа	579.2	576.2	-3.0	0.1
Дүн	948,531.4	1,262,586.2	314,054.8	100

Эх сурвалж: Нийгмийн даатгалын сангийн 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Аудитын илрүүлэлт:

- Нэр бүхий 2 банкны хэвийн үйл ажиллагаа Монголбанкнаас тавигдах зохист харьцааны шалгуур үзүүлэлтийг хангахгүй байгаагаас 62,210.0 сая хадгаламж, 38,733.8 сая төгрөгийн харилцах дансны үлдэгдэл нийт 100,943.8 сая төгрөгийн мөнгөн хөрөнгө эрсдэлтэй;
- Тайлант онд харьяа газар, хэлтсүүд “Ахмадын сан”-гийн данс нээж төсвийн хөрөнгийн зарцуулагдаагүй үлдэгдэл 212.8 сая төгрөгийн үлдэгдлийг байршуулсан;
- Анхан шатны баримтын бүрдэл дутуу, хүчин төгөлдөр бус баримтаар Анхан шатны баримтгүй, бүрдэл дутуу, хүчин төгөлдөр бус баримтаар 94.8 сая төгрөгийн ажил гүйлгээг зөвшөөрч ажил гүйлгээг хүлээн зөвшөөрч бүртгэсэн. /Нийслэлийн НДГ 3.5 сая, ХУД-ийн НДХ 38.5 сая, БХД-ийн НДХ 14.2 сая, Булган аймгийн НДХ 2.9 сая, Өмнөговь аймгийн НДХ 3.4 сая, Сэлэнгэ аймгийн НДХ 15.2 сая, Дорнод аймгийн НДХ 18.9 сая төгрөг/;
- Томилолтоор ажилласан албан тушаалтанд хоол унааны мөнгийг давхардуулж нийт 0.2 сая төгрөг олгосон. /Говьсүмбэр аймгийн НДХ 0.1 сая, Орхон аймгийн НДХ 0.1 сая төгрөг/;
- Хэнтий аймгийн НДХ иргэдэд үйлчилсэн архивын лавлагааны орлогыг арилжааны банканд данс нээж, төвлөрүүлсэн;
- Булган аймгийн НДХ шүүхийн шийдвэрийн дагуу ажилдаа буцан орсон 5 албан хаагчийн ажилгүй байх хугацааны нийт 35.4 сая төгрөгийн цалинг байгууллагаас нөхөн төлж хохирлыг барагдуулсан.

2.8.2. Авлага

Авлага дансны эхний үлдэгдэл 126,488.8 сая, эцсийн үлдэгдэл 251,411.3 сая төгрөг болж, 124,922.5 сая

Хүснэгт №4. Авлагын дансны үлдэгдэл, байгууллагын төрлөөр /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	117,011.6	138,273.0	21,261.4
Татаас, санхүүжилтийн авлага	5.1	0.0	-5.1
Байгууллагаас авах авлага	9,455.8	113,072.0	103,616.2
Хувь хүмүүсээс авах авлага	16.3	66.3	50.0
Дүн	126,488.8	251,411.3	124,922.5
<i>Үүнээс, байгууллагын төрлөөр</i>			
Төсөвт байгууллага			
Төсөл/ сан	126,488.8	251,411.3	124,922.5
Дүн	126,488.8	251,411.3	124,922.5

Эх сурвалж: Нийгмийн даатгалын сангийн 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Нийт авлагын 55.0 хувийг төлбөртэй үйлчилгээний, 45.0 хувийг байгууллагаас авах авлага эзэлж байна.

Тайлант онд төлбөртэй үйлчилгээний авлага харилцагчийн даатгалын шимтгэлийн дутуу төлөлтийн улмаас 21,261.4 сая төгрөгөөр, хувь хүмүүсээс авах авлага нь БНСУ-ын НД албаны ажилчдын байрны барьцааны авлага 50.0 сая төгрөгөөр, байгууллагаас авах авлага нь татан буугдсан Капитал банканд байршиж байсан мөнгөн хөрөнгөөс шилжүүлсэн бүртгэсэн 103,616.2 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

Аудитын илрүүлэлт:

- Авлагын 1,111.4 сая төгрөгийн үлдэгдлийн тооцоог нийлж баталгаажуулаагүй /Сэлэнгэ аймгийн нэгжүүд 30.4 сая, Булган аймгийн НДХ 350.4 сая, БГД-ийн НДХ 23.9 сая, СБД-ийн НДХ 685.7 сая, Баянхонгор аймгийн НДХ 6.9 сая, Дорноговь аймгийн НДХ 21.0 сая/;
- Авлагыг 1,962.9 сая төгрөгөөр зөрүүтэй бүртгэсэн, бүртгээгүй. /СБД-ийн НДХ 120.7 сая, СБД-ийн НДХ 479.6 сая, Булган аймгийн НДХ 0.9 сая, Дорноговь аймгийн НДХ 1,167.8 сая, Төв аймгийн НДХ 185.6 сая/;
- Олон жил болсон 4,021.9 сая төгрөгийн авлагыг барагдуулаагүй /НДЕГ 20.9 сая, Дорнод аймгийн НДХ 399.3 сая, Баянхонгор аймгийн НДХ 4.0 сая, Говьсүмбэр аймгийн НДХ 3,558.0 сая, Ховд аймгийн 39.7 сая/.

2.8.3. Урьдчилгаа

Урьдчилгаа дансны эхний үлдэгдэл 0.9 сая, эцсийн үлдэгдэл 1.2 сая төгрөг болж, 0.3 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

Хүснэгт №5 Урьдчилгаа дансны үлдэгдэл /сая төгрөг/

үлдэгдэл /сая төгрөг/ Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Урьдчилж гарсан зардал	0.4	0.4	0.0
Цалингийн урьдчилгаа	0.5	0.8	0.0
Дүн	0.9	1.2	0.3
<i>Үүнээс, байгууллагын төрлөөр</i>			
Төсөвт байгууллага			
Төсөл/ сан	0.9	1.2	0.3
Дүн	0.9	1.2	0.3

Эх сурвалж: Нийгмийн даатгалын сангийн 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Өмнөх оны урьдчилгаа 0.4 сая төгрөг нь ажлаас чөлөөлөгдсөн 2 ажилтантай холбоотойгоор үүссэн, тайлант онд үүссэн 0.8 сая төгрөгийн цалингийн урьдчилгаа төлбөр байна.

2.8.4. Бараа материал, Бусад эргэлтийн хөрөнгө

Бараа материалын эхний үлдэгдэл 1,073.9 сая, эцсийн үлдэгдэл 952.4 сая төгрөг болж, 121.5 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт №6 Бараа материалын данс, байгууллагын төрлөөр /сая төгрөг/ үлдэгдэл /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Бэлэн бүтээгдэхүүн	101.9	101.9	0.0
Хангамжийн материал	972.0	850.5	-121.5
Бичиг хэргийн материал	24.2	32.3	8.1
Аж ахуйн материал	331.0	298.4	-32.6
Сэлбэг хэрлэгсэл	11.4	37.9	26.5
Түлш, шатах тослох материал	0.9	0.7	-0.2
Бусад хангамжийн материал	604.5	481.2	-123.3
Бусад эргэлтийн хөрөнгө	150.9	21.6	129.3
Дүн	1,224.8	974.0	250.8
<i>Үүнээс, байгууллагын төрлөөр</i>			
Төсөвт байгууллага			
Төсөл/ сан	1,224.8	974.0	250.8
Дүн	1,224.8	974.0	250.8

Эх сурвалж: Нийгмийн даатгалын сангийн 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд бараа материал худалдан авсан 977.4 сая, хандиваар 3.5 сая, шилжүүлэн авсан 611.9 сая нийт 1,592.9 сая төгрөгөөр нэмэгдэж, зарцуулсан 1,093.0 сая, шилжүүлсэн 621.4 сая нийт 1,714.4 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Бусад эргэлтийн хөрөнгийн дансны эхний үлдэгдэл 150.9 сая төгрөг нь Өвөрхангай аймгийн НДХ-ийн барилга ашиглалтад орсноос үндсэн хөрөнгийн дансанд шилжүүлэн бүртгэсэн дүнгээр буурч, 21.6 сая төгрөгийн үлдэгдэл нь дуусаагүй барилга данснаас шилжүүлсэн Баянзүрх дүүргийн НДХ-ийн барилгын зураг төсөл бүртгэлтэй байна.

Аудитын илрүүлэлт:

- Худалдан авсан 8.1 сая төгрөгийн бараа, аж ахуйн материалыг зардалд шууд бүртгэсэн. /БХД-ийн НДХ 0.1 сая, Булган аймгийн НДХ 0.1 сая, Баянхонгор аймгийн НДХ 7.9 сая/;
- Сэлэнгэ аймгийн НДХ 558.2 мянган төгрөгийн бараа материалын орлого, зарлагын ажил гүйлгээ гарсан тухай бүрд бүртгэлгүй, бөөн дүнгээр нэгтгэн бүртгэсэн.

2.8.5. Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл цэвэр дүнгээр 37,146.1 сая, эцсийн үлдэгдэл 35,598.9 сая төгрөг болж, 1,547.2 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт №7 Үндсэн хөрөнгийн данс, байгууллагын төрлөөр /сая төгрөг/ үлдэгдэл /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Барилга, байгууламж, орон сууц	29,898.8	29,266.1	-632.7
Тээврийн хэрэгсэл	750.5	426.5	-324.0
Машин, тоног төхөөрөмж	3,046.3	2,747.6	-298.7
Тавилга, эд хогшил	1,903.5	1,631.7	-271.8
Дуусаагүй барилга	21.6	-	-21.6
Бусад үндсэн хөрөнгө	2.6	2.3	-0.3
Программ хангамж	433.5	341.6	-91.9
Бусад биет бус хөрөнгө	1,089.3	1,183.1	93.8
Дүн	37,146.1	35,598.9	-1,547.2
<i>Үүнээс, байгууллагын төрлөөр</i>			
Төсөвт байгууллага			
Төсөл/ сан	37,146.1	35,598.9	-1,547.2
Дүн	37,146.1	35,598.9	-1,547.2

Эх сурвалж: Нийгмийн даатгалын сангийн 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Нийт хөрөнгөөс барилга, байгууламж 82.2 хувь, тоног төхөөрөмж 7.7 хувь, тавилга, эд хогшил 4.6 хувь, бусад биет бус хөрөнгө 3.3 хувь, тээврийн хэрэгсэл 1.2 хувь, программ хангамж 1.0 хувийг тус тус эзэлж байна.

Тайлант онд үндсэн хөрөнгө төсвийн хөрөнгөөр бэлтгэсэн 7.9 сая, балансаас баланст шилжүүлэн авсан 15,902.6 сая, үнэ төлбөргүй хандиваар авсан 140.1 сая нийт 16,050.6 сая төгрөгөөр нэмэгдэж, балансаас баланст шилжүүлсэн 14,860.8 сая, акталсан 730.9 сая нийт 15,591.7 сая төгрөгөөр хасагдсан байна.

Биет бус хөрөнгөөс 1,089.3 сая төгрөгийн хөрөнгө нь газар байна.

Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан 140.1 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгөд Сүхбаатар дүүргийн ЗДТГ-аас шилжүүлсэн 49.0 сая төгрөгийн барилга, ХНХЯ-аас шилжүүлсэн 8.7 сая төгрөгийн тээврийн хэрэгсэл, Баянзүрх дүүргийн ЗДТГ-аас шилжүүлсэн 54.0 сая төгрөгийн тоног төхөөрөмжийн, Баянзүрх дүүргийн ЗДТГ, ХНХЯ-аас шилжүүлсэн 28.4 сая төгрөгийн тавилга эд хогшил байна.

Балансаас баланст шилжүүлж авсан 15,902.6 сая болон шилжүүлсэн 14,860.8 сая төгрөгийн хөрөнгө нь Сангийн яамны Төрийн сангийн и-тайланд Нийслэлийн НДГ-ын нэгтгэлийн дүнг 9 дүүргээр салгаж бүртгэсэнтэй холбоотой байна.

Тайлант онд 1594 ширхэг 730.9 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг ТӨБЗГ-ын 2019 оны 593, А-1/4240 тоот шийдвэрээр акталсан байна.

Аудитын илрүүлэлт:

- Булган аймгийн НДХ техник эдийн засгийн үндэслэлгүй, зураг төсөв байхгүй барилгын дулааны узель хийх ажлыг "Их-Азар" ХХК-иар гүйцэтгүүлэхээр гэрээ байгуулан 4.0 сая төгрөгийн санхүүжилтийг олгосон боловч уг ажлыг гүйцэтгэх байршил тодорхойгүйгээс одоог хүртэл ажил хийгдээгүй, гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлээгүй, гэрээнд заасны дагуу хариуцлага тооцоогүй;
- Завхан аймгийн НДХ засварын зардлаас байгууллагын гаднах хайс хамгаалалтын ажилд гэрээний хугацаанд ажил гүйцэтгээгүй байхад 2.0 сая төгрөгийг олгосон;
- Дарааллын дугаар олгогч машиныг Сонгинохайрхан, Чингэлтэй дүүргийн НДХ-үүд 11.9 сая төгрөгөөр 2016 онд худалдан авсан боловч одоог хүртэл ашиглалтгүй;
- Төв аймгийн НДХ элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн 65 нэр төрлийн хөрөнгүүдийг дахин үнэлж тайланд тусгаагүй, Баянзүрх дүүргийн НДХ 10.0 сая, Говьсүмбэр аймгийн НДХ 15.9 сая төгрөгийн хуримтлагдсан элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн хөрөнгө бүртгэлтэй.

- *Нийгмийн даатгалын сангийн болон үйл ажиллагааны санхүүгийн программ хангамжийг 2006 оноос ашиглаж байгаа ба зарим журнал, дэлгэрэнгүй бүртгэл, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн харьцуулсан мэдээллүүд боловсруулагдаагүй, санхүүгийн тайлангийн программаас аудитын шаардлагатай загварын дагуу мэдээллүүд хөрвүүлэгддэггүй нь Сангийн Сайдын 2018 оны 47 дугаар тушаалаар батлагдсан нягтлан бодох бүртгэлийн програмд тавигдах шаардлагыг хангахгүй байгааг НДСан, НДЕГ, Дорнод, Сэлэнгэ, Төв, Хэнтий аймгийн НДХ-ийн санхүүгийн аудитын тайланд дурдагдсан байна.*

2.8.6. Өр төлбөр

Нийт өр төлбөрийн эхний үлдэгдэл 22,701.4 сая, эцсийн үлдэгдэл 21,007.9 сая төгрөг болж, 1,693.5 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт №8 Нийт өр төлбөрийн данс, байгууллагын төрлөөр /сая төгрөг/ үлдэгдэл /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өссөн+ Буурсан -
Өглөг	2,534.0	5,088.4	2,554.4
Ажилчидтай холбоотой өглөг	525.7	66.5	-459.2
Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	2,007.7	5,021.1	3,013.4
Татаас санхүүжилтийн өглөг	0.0	0.2	0.2
Хөрөнгө бэлтгэхтэй холбогдсон өглөг	0.6	0.6	0.0
Бусад өглөг	11,281.8	7,792.5	-3,489.3
Байгууллагад төлөх өглөг	11,281.8	7,792.5	-3,489.3
Урьдчилж орсон орлого	8,885.6	8,127.0	-758.6
Дүн	22,701.4	21,007.9	-1,693.5
<i>Үүнээс, байгууллагын төрлөөр</i>			
<i>Төсөвт байгууллага</i>			
Төсөл, сан	22,701.4	21,007.9	-1,693.5
Дүн	22,701.4	21,007.9	-1,693.5

Эх сурвалж: Нийгмийн даатгалын сангийн 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Нийт өглөгийн 60.5 хувийг байгууллагад өгөх, 39.0 хувийг бараа үйлчилгээний зардлын, 0.5 хувийг ажилчидтай холбоотой өглөг эзэлж байна.

Тайлант онд бараа үйлчилгээний зардлын өглөг 3,013.4 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн нь даатгуулагчдад олгохоор тооцсон тэтгэвэр, тэтгэмжийн үлдэгдэл, байгууллагад төлөх өглөгийн үлдэгдэл 7,792.5 сая төгрөг нь ЭМДС-ийн харилцах дансны үлдэгдэл байна.

Урьдчилж орсон орлого нь ажил олгогч, даатгуулагчдын шимтгэлийн илүү төлөлтийн мөнгө бөгөөд өмнөх жилүүдийн төлөлт барагдаж, тайлант хугацааны төлөлтөөс үүссэн орлого юм.

Татаас санхүүжилтийн өглөг нэмэлт санхүүжилттэй холбоотойгоор 0.2 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн, хөрөнгө бэлтгэхтэй холбогдсон өглөг нь Булган аймгийн НДХ-т өмнөх онд үүссэн өглөг байна.

Аудитын илрүүлэлт:

- *Тайлант онд 19.8 сая төгрөгийн өр үүсгэсэн /Нийслэлийн НДГ 0.9 сая, Хан-Уул дүүргийн НДХ 2.7 сая, Сэлэнгэ аймгийн НДХ 14.4 сая, Баянхонгор аймгийн НДХ 1.8 сая/;*
- *Сэлэнгэ аймгийн НДХ 4.2 сая төгрөгийн өр төлбөрийг барагдуулаагүй;*
- *Булган аймгийн НДХ 88.4 сая төгрөгийн өглөгийн үлдэгдлийн тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй.*

2.8.7. Засгийн газрын хувь оролцоо

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны эхний үлдэгдэл 1,090,690.7 сая, эцсийн үлдэгдэл 1,529,563.6 сая төгрөг болж, 438,873.0 тэрбум төгрөгөөр өссөн байна.

Нийгмийн даатгалын сангийн 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Хүснэгт №9. Засгийн газрын хувь оролцоо

/сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт/+, бууралт /-/
Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	12,209.8	12,209.8	0.0
Өмч /төрийн/	12,209.8	12,209.8	0.0
Хуримтлагдсан үр дүн	1,074,061.1	1,512,934.6	438,873.5
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	4,419.8	4,419.3	-0.5
Дүн	1,090,690.7	1,529,563.7	438,873.0

Эх сурвалж: Нийгмийн даатгалын сангийн 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны үлдэгдэл 438,873.0 сая төгрөгөөр нэмэгдсэнд 446,532.3 сая төгрөгийн тайлант үеийн үр дүнгийн өсөлт, бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт буюу давхар ажил эрхэлсний илүү төлсөн шимтгэлийн буцаалт, илүү дутуу олгосон тэтгэвэр тэтгэмжийн залруулгыг өмнөх үеийн үр дүн рүү 7,658.8 сая төгрөгөөр бууруулах бичилт хийсэн нь нөлөөлсөн байна.

2.9. Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төрийн аудитын байгууллага санхүүгийн тайлангийн аудитаар төсвийн захирагч нь батлагдсан төсөв, түүний гүйцэтгэлийг зохих журмын дагуу зохион байгуулсан, үнэн зөв, тайлагнасан эсэхэд үнэлэлт өгөхийг зорьдог.

Нийгмийн даатгалын сангийн 2019 оны төсвийн тухай хуулиар Нийгмийн даатгалын сангийн 2,208,833.8 сая төгрөгийн орлого төвлөрүүлэхээр баталснаас шимтгэлийн орлогоос 1,603,341.0 сая, улсын төсвөөс 605,492.8 сая төгрөгийн санхүүжилтийн орлого бүрдүүлэхээр төлөвлөжээ. Гүйцэтгэлээр нийт 2,485,005.7 сая төгрөгийн орлого бүрдүүлж, 12.5 хувиар давсан байна.

Хүснэгт №11. Нийгмийн даатгалын сангийн төвлөрүүлэх орлого /сая төгрөг/

Орлогын төрөл	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
Тэтгэврийн даатгалын сан	1,859,929.0	2,071,090.2	211,161.2	83.3
Тэтгэмжийн даатгалын сан	132,949.5	157,542.1	24,592.6	6.3
ҮОМШӨвчний даатгалын сан	172,988.9	214,836.3	41,847.4	8.7
Ажилгүйдлийн даатгалын сан	42,966.4	41,537.1	-1,429.3	1.7
Дүн	2,208,833.8	2,485,005.7	276,171.9	100.0

Тайлант хугацаанд 2,068,539.6 сая төгрөг зарцуулах төсөв баталснаас тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөрийн зардалд 2,043,784.5 сая, даатгалын байгууллагын үйл ажиллагаанд 24,755.1 сая төгрөг зарцуулахаар төлөвлөсөн байна. Нийт 2,062,270.0 сая төгрөг зарцуулж, гүйцэтгэл 99.7 хувьтай байна.

Хүснэгт №10. Нийгмийн даатгалын батлагдсан зардал, гүйцэтгэл /сая төгрөг/

Батлагдсан зардал	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
Тэтгэврийн даатгалын сан	1,859,928.7	1,839,194.9	-20,733.8	89.2
Тэтгэмжийн даатгалын сан	116,178.5	126,220.8	10,042.3	6.1
ҮОМШӨвчний даатгалын сан	55,174.0	52,854.1	-2,319.9	2.6
Ажилгүйдлийн даатгалын сан	37,258.4	44,000.2	6,741.8	2.1
Дүн	2,068,539.6	2,062,270.0	6,269.6	100.0

Тэтгэмжийн даатгалын сангийн зардал батлагдсан төсвөөс 10,042.3 сая, ажилгүйдлийн даатгалын сангийн зардал 6,741.8 сая төгрөгөөр хэтэрсэн нь уул уурхайн лиценз цуцлагдаж аж ахуйн нэгж байгууллагууд татан буугдсантай холбоотойгоор тэтгэмж өссөн байна.

Байгууллагын үйл ажиллагаанд зарцуулах баталсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийн талаарх дэлгэрэнгүй мэдээллийг энэ тайлангийн 4.5-д дэлгэрэнгүй харуулав.

Нэмэлт төсөв: Засгийн газрын нөөц хөрөнгөөс 87.2 сая, нийгмийн даатгалын сангаас төсөв захирагчид 392.9 сая, хандив тусламжаар 220.3 сая буюу нийт 700.4 сая төгрөгийн орлогыг нэмэлт төсвөөр санхүүжигдсэн байна.

Нэмэлт санхүүжилтээс салбарын ажилчдын чадавхыг сайжруулах сургалтад 433.5 сая, тэтгэмж урамшуулал, буцалтгүй тусламжид 96.7 сая, цалинд 125.4 сая, урсгал засвар болон хөрөнгө худалдан авахад 24.6 сая нийт 680.2 сая төгрөг зарцуулсан байна.

2.10. Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн

Аудитын явцад хэрэгжүүлэх горим сорилыг төсвийн шатлалд хамаарах байгууллага, нэгж тус бүрээр төлөвлөж хэрэгжүүлсэн бөгөөд аудитын дүн, дүгнэлтийг нэгтгэсэн байдлаар үнэлж, гаргалаа.

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа 34 байгууллагын үйл ажиллагааны санхүүгийн тайлан, сангийн 31 санхүүгийн тайлан нийт 65 санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэн байна.

Аудитад хамрагдсан харьяа байгууллагуудаас 3 төсвийн захирагчийг түүвэрт хамруулсан бөгөөд хамрагдсан бүх байгууллагууд “Зөрчилгүй” дүгнэлт авсан байна.

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар нийт 121,961.4 сая төгрөгийн алдаа зөрчил илрүүлснээс 27.5 сая төгрөгийн зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, 101,95.0 сая төгрөгийн зөрчилд албан шаардлага хүргүүлж, 19,979.9 сая төгрөгийн алдаа, зөрчилд зөвлөмж өгсөн байна. Үүнээс нийгмийн даатгалын сангийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар 111,626.8 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илрүүлсний 65.0 сая төгрөгийн алдааг залруулж, 100,949.4 сая төгрөгийн зөрчилд 2 албан шаардлага хүргүүлэн, 10,612.4 сая төгрөгийн алдаа, зөрчилд 4 зөвлөмж өглөө.

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн залруулга

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг бэлтгэхдээ харьяа байгууллагуудын аудит хийсэн санхүүгийн тайлангаас зөрүүтэй нэгтгэснийг залруулав. Үүнд:

- Санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайланд 2019 оны эхний үлдэгдлийг 2018 оны аудит хийгдсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн эцсийн үлдэгдлээс хөрөнгө, эх үүсвэр тус бүр 2.0 сая төгрөгийн зөрүүтэй;
- Санхүүгийн байдлын тайлангийн урьдчилж гарсан зардал дансны эцсийн үлдэгдэл 76 тодруулга тайлангийн эцсийн үлдэгдлийн дүн 2.9 сая төгрөгөөр зөрүүтэй;
- Байгууллагын төрлөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн "төсөл/сан" 34.8 сая төгрөгийн үлдэх өртөгтэй үндсэн хөрөнгөөр тайлагнасан;
- Нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний нэгтгэсэн тайлан болон тодруулга тайлангийн урсгал шилжүүлгийн зардал 25.3 сая төгрөгийн зөрүүг залрууллаа.

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчид хүргүүлсэн акт, албан шаардлага

1. Монгол банкнаас хянасан зохист харьцааны үзүүлэлт шаардлага хангахгүй, санхүүгийн байдлын тайлангаар алдагдалтай, өөрийн хөрөнгийн хэмжээ болон эрсдэлийн сан сөрөг дүнтэй нэр бүхий 2 банкны харилцах дансанд байршиж байгаа 100,943.8 сая төгрөгийн мөнгөн хөрөнгөд эрсдэл үүссэн байна.

Энэ нь Банкны тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.1 “Банк дараахь шаардлагыг хангаж ажиллана”, 16.1.1 “заавал байлгах нөөц, төлбөр түргэн гүйцэтгэх чадварыг Монголбанкнаас тогтоосон журмын дагуу зохих хэмжээ, хэлбэрээр хангахын зэрэгцээ хадгаламж эзэмшигч,

харилцагчийн мөнгөн хөрөнгийг бүрэн байлгаж, тэдгээрийн анхны шаардлагаар гаргаж өгөх, шилжүүлэх”, 16.1.2 “өөрийн хөрөнгийн хүрэлцээ, зээл төлөгдөхөд учирч болзошгүй алдагдлаас хамгаалах сан, гадаад валютын болон бусад зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлтийг Монголбанкнаас тогтоосон журмын дагуу биелүүлэх”, Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4 “Энэ хуулийн 5.1.3-т заасан санхүү, төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх зарчмыг дараах байдлаар хэрэгжүүлнэ: 6.4.1.төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, Нийгмийн даатгалын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.2 “нийгмийн даатгалын санг бүрдүүлж, орлого зарлагын гүйцэтгэлийг хангах” гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн: Албан шаардлага хүргүүлэх

2. НДС-ийн үнэт цаасны тооллогоорх дүн нягтлан бодогч болон нярвын тайлангаас 27410 ширхэг буюу 5.6 сая төгрөгийн зөрүүтэй байна. Нягтлан бодогч өмнөх сарын бүртгэлтэй, нярав өдөр тутмын бүртгэлтэй ч агуулахын хадгалалт, хяналтын шаардлага хангагдаагүй, үнэт цааснууд нь эмх замбараагүй, дотоод хяналт хангалтгүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3 “Энэ хуулийн 5.1.2-т заасан төсвийн иж бүрэн, үнэн зөв байдлыг хангасан байх зарчмыг дараах байдлаар хэрэгжүүлнэ”, 6.3.2 “санхүүгийн аливаа үйл ажиллагааг нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын болон үндэсний стандартын дагуу, цаг хугацаанд нь, үнэн зөв, үндэсний мөнгөн тэмдэгтээр илэрхийлэн бүртгэж, тайлагнах”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7 “Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно” гэсэн заалт, Санхүүгийн тайлангийн Оршин байх, Эрх ба үүрэг батламж мэдэгдэлтэй нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн: Албан шаардлага хүргүүлэх

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчид 10,612.4 сая төгрөгийн алдаа, зөрчилд өгсөн 4 зөвлөмжийг менежментийн захидалд дурдсан болно.

Харьяа нийгмийн даатгалын хэлтсүүдийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар

Аудитаар нийт 10,736.4 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илрүүлснээс 336.8 сая төгрөгийн алдааг залруулж, 27.5 сая төгрөгийн зөрчилд 13 төлбөрийн акт тогтоож, 1,004.6 сая төгрөгийн зөрчилд 18 албан шаардлага хүргүүлж, 9,367.5 сая төгрөгийн алдаа, зөрчилд 85 зөвлөмж өгсөн байна.

2.11. Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал

Мөнгөн хөрөнгийн чөлөөт үлдэгдлийг хадгаламж хэлбэрээр арилжааны банкуудад байршуулах асуудлыг эрсдэлд суурилсан судалгааг үндэслэн шийдвэрлэж байх шаардлагатай байна.

2.12. Шилэн дансны мэдээлэл

Нийгмийн даатгалын сан нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасны дагуу 2019 онд 8159 мэдээллийг хугацаанд нь, 1310 мэдээллийг хугацаа хоцроож байршуулсан, 216 мэдээллийг байршуулаагүй буюу 97.8 хувийн хэрэгжилттэй ажилласан байна.

2.13. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчид өгсөн 105,305.5 сая төгрөгийн зөрчлийг арилгах 1 албан шаардлага хүргүүлснийг хууль хяналтын байгууллагатай хамтран үе шаттайгаар арга хэмжээ авч шийдвэрлүүлэхээр ажиллаж байна.

Нийт 4 зөвлөмж өгснөөс 3 зөвлөмжийг бүрэн хэрэгжүүлж, 1 зөвлөмж хэрэгжих шатанд буюу зөвлөмжийн хэрэгжилт 80 хувьтай байна.

2.14. Дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэл

Нийгмийн даатгалын сангийн 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд аудит хийж, баталгаажуулах ажлыг АДБОУС, АОУС, журам, Монгол Улсын холбогдох хууль тогтоомжид нийцүүлэн гүйцэтгэсэн.

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Залруулагдаагүй 121,961.4 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил нь бидний тогтоосон 23,989.4 сая төгрөгийн материаллаг байдлын түвшнээс их байгаа тул Хязгаарлалттай дүгнэлтийг өгч байна.

Нийгмийн даатгалын сангийн 2019 оны жилийн эцсийн санхүүгийн нэгтгэсэн байдал, санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүн, нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээ, нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан болон бусад илчлэл тодруулгад тайлагнасан үлдэгдэл, ажил гүйлгээнүүдийг холбогдох хууль, УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан заавар, журмуудын дагуу материаллаг байдлын хувьд алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлсэн эсэхийг Аудитын гэрчилгээнд тодорхой дурдав.

Аудитын гэрчилгээг энэ тайлангийн 1 дүгээр хэсэгт үзүүлэв.

3. Менежментийн захидал

Төрийн аудитын байгууллага санхүүгийн тайлангийн аудит бүрийн төгсгөлд Менежментийн захидлыг үйлчлүүлэгч, түүний удирдлагад зориулж бэлтгэдэг бөгөөд түүнд санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, тайлагналын бодлого, үйл ажиллагаа, дотоод хяналтыг сайжруулах зөвлөмжийг тусгадаг.

Энэхүү менежментийн захидлын агуулга аудитын дүн, дүгнэлтээс урган гарсан болно. Санхүүгийн тайлан, бусад илчлэл тодруулгын талаар санал дүгнэлт гаргахад бидний бодлого, горим чиглэгдэнэ.

Энэ нь Нийгмийн даатгалын сангийн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, горимыг зөвхөн аудитыг үр нөлөөтэй гүйцэтгэхэд шаардагдах цар хүрээнд дахин хянасан бөгөөд оршиж буй бүх сул талыг гаргаж ирэх боломжгүй юм.

Тиймээс аудитын тайланд тусгасан зөвлөмж нь аудит хийх үеийн нөхцөл байдлын талаарх бидний үнэлэлт, дүгнэлтийг илэрхийлж байгаа болно.

Харин эдгээр зөвлөмжийг та бидний хамтын ажиллагааны байр сууринаас гаргасан бөгөөд аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хүлээн авч, хэрэгжүүлэх нь танай үүрэг хариуцлага юм.

Менежментийн захидалд дурдсан асуудлууд цаашид санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд шууд бөгөөд материаллаг хэмжээгээр нөлөөлж болзошгүй тул анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв.

3.1. Санхүүгийн программ хангамжтай холбоотой асуудал

3.1.1 Илрүүлэлт:

2007 оноос ашиглаж байгаа нийгмийн даатгалын сангийн болон үйл ажиллагааны нягтлан бодох бүртгэлийн программ хангамж нь зарим журнал, дэлгэрэнгүй бүртгэл, төсвийн гүйцэтгэлийн харьцуулсан мэдээллүүд боловсруулагддаггүй, санхүүгийн тайлангийн программаас аудитын шаардлагатай загварын дагуу мэдээлэл хөрвүүлэгддэггүй нь Сангийн сайдын 2018 оны 47 дугаар тушаалаар баталсан “Аж ахуйн нэгж, байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн программд тавигдах шаардлага”-ын 1.3 “журнал, ерөнхий данс, санхүүгийн тайланд тодруулга хийх боломжтой болон бүртгэлийн маягтууд нь стандартын шаардлагыг хангасан байх”, 1.15 “санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтийн шинжилгээ хийх боломжтой байх”, 1.16 “санхүү, татвар, шимтгэлийн цахим тайлангийн нэгтгэлд татаж оруулах боломжтой байх”, 2.1 “мэдээллийг зэрэгцүүлэх боломжтой байх” гэсэн заалтуудтай нийцэхгүй байна.

3.1.2 Эрсдэл:

Санхүүгийн тайлан буруу илэрхийлэгдэх

3.1.3 Өгсөн зөвлөмж:

Нийгмийн даатгалын сангийн болон үйл ажиллагааны санхүү нягтлан бодох бүртгэлийн тооцооллын цогц программыг яаралтай шинэчилж, ашиглах

3.1.4 Байгууллагаас өгсөн хариу, тайлбар:

Асуудлыг хүлээн зөвшөөрч, зөвлөмжийн дагуу ажиллана.

3.2. Зардалтай холбоотой асуудал

3.2.1 Илрүүлэлт:

Тайлант онд харьяа газар, хэлтсүүд “Ахмадын сан”-гийн данс нээж төсвийн хөрөнгийн зарцуулагдаагүй үлдэгдэл 212.8 сая төгрөгийн үлдэгдлийг байршуулсан нь Засгийн газрын 2017 оны 197 дугаар тогтоолоор баталсан “Ахмадын сан байгуулан ажиллуулах журам”-ын

1.3 “Төсөвт байгууллагын тухайд цалингийн сангийн гурав хүртэлх хувьтай тэнцэх хэмжээний мөнгөн хөрөнгөөр сан байгуулж, шаардагдах хөрөнгийг төсөвтөө жил бүр тусгана”, Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, 7 дугаар зүйлийн 7.7 “Энэ хуулийн 43 дугаар зүйлд зааснаас бусад тохиолдолд төсвийн жил дуусахад төсвийн захирагчийн төсөв зарцуулах эрх нь дуусгавар болох бөгөөд төсвийн захирагчийн төсвийн зарцуулаагүй үлдэгдлийг тухайн шатны төсвийн ерөнхий дансанд татан төвлөрүүлнэ” гэсэн заалт, УСНББОУСтандарт 15-ын заалттай, санхүүгийн тайлангийн иж бүрэн байх, үнэн зөв байх батламж мэдэгдэлтэй нийцэхгүй байна.

3.2.2 Эрсдэл:

Төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулаагүй байх

3.2.3 Өгсөн зөвлөмж:

Ахмадын санд шаардагдах хөрөнгийг төсөвтөө жил бүр тусган дээд шатны байгууллагад уламжлан асуудлыг шийдвэрлүүлэх

3.2.4 Байгууллагаас өгсөн хариу, тайлбар:

Сангийн яаманд төсвийн төсөлд санал өгсөн боловч хянах явцад хасагдсан.

3.3. Дотоод аудиттай холбоотой асуудал

3.3.1 Илрүүлэлт:

Харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайлангийн аудитаар нийт 10,399.6 сая төгрөгийн алдаа зөрчил илэрсэн, санхүүгийн ажилтнуудын ур чадвар, чадавхыг дээшлүүлэх ажил хангалтгүй, дотоод хяналт үр нөлөөгүй байгаа нь Төсвийн тухай хуулийн 69 дүгээр зүйлийн 69.1 “Төсвийн ерөнхийлөн захирагч бүр хууль тогтоомжийн хэрэгжилтэд хяналт тавих, төсвийн хөрөнгө, өр, төлбөр, орлого, зарлага, хөтөлбөр, арга хэмжээ, хөрөнгө оруулалтад санхүүгийн хяналт, шалгалт хийх, үнэлэлт, дүгнэлт, зөвлөмж гаргах, эрсдэлийн удирдлагаар хангахад чиглэсэн дотоод аудитын албыг байгуулж, дотоод аудитор ажиллуулна” гэж заасантай нийцэхгүй байна.

3.3.2 Эрсдэл:

Төсвийн сахилга бат алдагдах

3.3.3 Өгсөн зөвлөмж:

Харьяа байгууллагуудын санхүүгийн ажилтнуудын ур чадварыг дээшлүүлэх сургалтыг зохион байгуулах, байгууллагын удирдлагуудад тавих хяналтыг сайжруулах

3.3.4 Байгууллагаас өгсөн хариу, тайлбар:

Асуудлын бүртгэлээр төсвийн захирагчид танилцуулсан бөгөөд тайлбар ирүүлсэн болно.

3.4. Орон тоотой холбоотой асуудал

3.3.1 Илрүүлэлт:

Батлагдсан орон тоог 2019 онд долоогоор хэтрүүлэн ажилласан нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.3 “батлагдсан цалингийн сан, орон тооны хязгаарт багтаан төсвийн байгууллагын орон тоо, ажиллагчдын цалин хөлсийг тогтоох”, 41 дүгээр зүйлийн 41.2.2 “батлагдсан төсвийн хүрээнд зарлага гаргах” гэсэн заалттай, санхүүгийн тайлангийн Эрх ба үүрэг батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

3.3.2 Эрсдэл:

Цалингийн сан хүрэлцэхгүй байх

3.3.3 Өгсөн зөвлөмж:

Орон тооны батлагдсан хязгаарт багтааж ажиллах, байгууллагын орон тооны талаар дээд шатны байгууллагад асуудлыг тавьж шийдвэрлүүлэх

3.3.4 Байгууллагаас өгсөн хариу, тайлбар:

Асуудлын бүртгэлээр төсвийн захирагчид танилцуулсан бөгөөд тайлбар ирүүлсэн болно.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Үндэсний аудитын газарт 2020 оны 09 дүгээр сарын 01-ний дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

4.1. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Балансын үзүүлэлт	2018 оны 12-р сарын 31	2019 оны 12-р сарын 31
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,076,247,844.1	1,514,972,608.6
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	948,531,340.6	1,262,586,223.8
33	АВЛАГА	126,488,810.3	251,411,258.3
34	УРЬДЧИЛГАА	850.5	1,150.5
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	1,073,930.2	952,376.0
36	БУСАД ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГӨ	150,900.0	21,600.0
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	37,146,118.4	35,598,914.1
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	37,146,118.4	35,598,914.1
392	Биет хөрөнгө	35,623,323.7	34,074,290.0
393	Биет бус хөрөнгө	1,522,794.8	1,524,624.1
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,113,391,950.1	1,550,571,522.7
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	22,701,357.0	21,007,886.6
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	22,701,357.0	21,007,886.6
413	Өглөг	13,815,808.6	12,880,904.0
414	Урьдчилж орсон орлого	8,885,548.3	8,126,982.6
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,090,690,593.1	1,529,563,636.1
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,090,690,593.1	1,529,563,636.1
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	12,209,752.7	12,209,752.7
512	Хуримтлагдсан үр дүн	1,074,061,072.5	1,512,934,560.8
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	4,419,767.9	4,419,322.6
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,113,391,950.1	1,550,571,522.7

4.2. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	2018 оны 12-р сарын 31	2019 оны 12-р сарын 31
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН	2,378,432,134.1	2,845,515,170.3
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	1,699,186,192.9	2,148,207,206.4
112	Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн орлого	1,699,186,192.9	2,148,207,206.4
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	79,531,027.5	91,590,837.3
120	Нийтлэг татварын бус орлого	78,555,955.4	91,590,837.3
122	Тусламжийн орлого	975,072.1	0.0
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	599,714,913.7	605,717,126.5
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2,128,400,859.7	2,398,936,689.3
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,128,400,859.7	2,398,936,689.3
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	22,287,086.2	26,308,095.0
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	13,895,288.7	16,370,968.2
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	1,654,588.1	2,012,277.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	941,406.5	1,064,823.6
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	494,372.9	792,472.5
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	173,761.3	251,542.7
2107	Томилолт, зочны зардал	138,237.5	296,698.1
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,229,737.7	2,454,965.4
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,759,693.3	3,064,347.6
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2,106,113,773.5	2,372,628,594.4
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН	250,031,274.4	446,578,480.9
145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	509,708.4	987.8
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	5,862,742.4	47,163.3
5	НИЙТ ҮР ДҮН	244,678,240.4	446,532,305.5

4.3. Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	2018 оны 12-р сарын 31	2019 оны 12-р сарын 31
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН	2,409,733,383.8	2,827,084,508.7
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	1,692,302,468.0	2,127,238,287.1
112	Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн орлого	1,692,302,468.0	2,127,238,287.1
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	107,386,975.5	94,129,095.1
120	Нийтлэг татварын бус орлого	107,386,975.5	94,129,095.1
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	610,043,940.4	605,717,126.5
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,558,834,599.9	2,408,815,061.6
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,558,834,599.9	2,408,815,061.6
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	20,222,369.4	24,985,989.4
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	13,483,500.7	16,742,248.4
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	1,571,785.4	2,079,559.5
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	942,220.9	1,075,941.3
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	465,655.3	777,234.6
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	83,016.1	297,754.9
2107	Томилолт, зочны зардал	138,711.5	296,698.1
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,209,737.0	3,391,527.1
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	327,742.4	325,025.5
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2,538,612,230.4	2,383,829,072.2
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	-149,101,216.0	418,269,447.1
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН	39,455.8	104,214,563.9
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	39,455.8	104,214,563.9
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	39,455.8	104,214,563.9
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	-39,455.8	-104,214,563.9
25	Санхүүгийн үйл ажиллагааны зардал	-5,965.5	0.0
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	-5,965.5	0.0
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	-149,146,637.3	314,054,883.2
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	1,097,677,977.9	948,531,340.6
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	948,531,340.6	1,262,586,223.8

4.4. Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн	Цөөнхийн хувь оролцоо	Нийт цэвэр/өмч
C01	2017 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,320,220,941.4		1,320,220,941.4
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-476,663,251.9		-476,663,251.9
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	843,557,689.4		843,557,689.4
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	1,398,869.1		1,398,869.1
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	1,055,794.1		1,055,794.1
C07	Тайлант үеийн үр дүн	244,678,240.4		244,678,240.4
C08	2018 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,090,690,593.1		1,090,690,593.1
D01	2019 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	1,090,690,593.1		1,090,690,593.1
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-7,658,817.2		-7,658,817.2
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,083,031,775.9		1,083,031,775.9
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-445.3		-445.3
D08	Тайлант үеийн үр дүн	446,532,305.5		446,532,305.5
D09	2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,529,563,636.1		1,529,563,636.1

4.5. Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,068,539,623.0	2,062,270,027.1
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,068,539,623.0	2,062,270,027.1
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	23,893,440.9	23,448,267.8
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	16,740,036.8	16,665,977.8
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	2,044,906.0	2,029,588.3
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	1,082,802.7	1,072,261.3
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	767,412.8	759,473.5
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	281,836.3	281,057.9
2107	Томилт, зочны зардал	221,428.0	218,503.9
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,373,420.5	2,143,281.6
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	381,597.8	278,123.6
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2,044,646,182.1	2,038,821,759.3
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2,044,646,182.1	2,038,821,759.3
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,068,539,623.0	2,485,005,692.7
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	605,492,793.3	605,492,793.3
1340	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,462,914,731.7	1,876,525,118.7
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	132,098.0	2,987,780.7
	Төсвийн гүйцэтгэлийн тохируулгын дүн		-108,700,940.4
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		948,529,176.0
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		1,262,563,901.2
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ		
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	34	34
610001	Төсвийн байгууллага	34	34
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	1436	1443
620001	Удирдах ажилтан	42	42
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	1209	1234
620003	Үйлчлэх ажилтан	185	167
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	1436	1443
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	1133	1140
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	303	303

4.6. Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	680,213.6
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	672,349.6
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	459,264.6
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	75,419.5
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	49,971.2
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	3,680.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	17,301.1
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	16,697.0
2107	Томилолт, зочны зардал	77,686.2
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	67,777.2
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	150,732.2
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	213,085.0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	96,727.3
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	116,357.7
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	7,864.0
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	7,864.0
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	700,371.6
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	700,371.6
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	20,158.0
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	2,164.6
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	22,322.6

5. Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Аудитын нэр:

Нийгмийн даатгалын сангийн 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн

Аудитын код:

САГ-2020/28/СТА-ТЕ3

Шалгагдсан байгууллагын нэр:

Нийгмийн даатгалын сангийн харьяа байгууллагууд

сая төгрөгөөр

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
				Албан тушаал	Овог нэр
А	З	4	5	6	7
ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧ					
1. НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН					
1	Монгол банкнаас хянасан зохист харьцааны үзүүлэлт шаардлага хангахгүй, санхүүгийн байдлын тайлангаар алдагдалтай, өөрийн хөрөнгийн хэмжээ болон эрсдэлийн сан сөрөг дүнтэй нэр бүхий 2 банкны харилцах дансанд байршиж байгаа 100,943.8 сая төгрөгийн мөнгөн хөрөнгөд эрсдэл үүссэн байна.	100,943.8	Албан шаардлага өгөх	НДЕГ-ын дарга Санхүү бүртгэлийн газрын дарга	Д.Зоригт Б.Даваахүү
2	Үнэт цаасны тооллогоорх дүн нягтлан бодогч болон нярвын тайлангаас 27410 ширхэг буюу 5.6 сая төгрөгийн зөрүүтэй байна. Агуулахын хадгалалт, хяналтын шаардлага хангагдаагүй, үнэт цааснууд нь эмх замбараагүй, дотоод хяналт хангалтгүй байна.	5.6	Албан шаардлага өгөх	Санхүү бүртгэлийн газрын дарга Ерөнхий нягтлан бодогч	Б.Даваахүү Эрдэнэтуяа
3	2007 оноос ашиглаж байгаа НДС-ийн болон үйл ажиллагааны нягтлан бодох бүртгэлийн программ хангамж нь зарим журнал, дэлгэрэнгүй бүртгэл, төсвийн гүйцэтгэлийн харьцуулсан мэдээллүүд боловсруулагддаггүй, санхүүгийн тайлангийн программаас аудитын шаардлагатай загварын дагуу мэдээлэл хөрвүүлэгддэггүй байна.	0.0	Зөвлөмж өгөх	НДЕГ-ын дарга Санхүү бүртгэлийн газрын дарга	Д.Зоригт Б.Даваахүү
4	Тайлант онд харьяа газар, хэлтсүүд төсвийн дутуу зарцуулагдаагүй үлдэгдэл 212.8 сая төгрөгийг төсөвт батлагдаагүй зардлыг "Ахмадын сан"-гийн данс нээж, байршуулсан.	212.8	Зөвлөмж өгөх	НДЕГ-ын дарга Санхүү бүртгэлийн газрын дарга	Д.Зоригт Б.Даваахүү
5	Харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайлангийн аудитаар нийт 10,399.6 сая төгрөгийн алдаа зөрчил илэрсэн, санхүүгийн ажилтнуудын ур чадвар, чадавхыг дээшлүүлэх ажил хангалтгүй, дотоод хяналт үр нөлөөгүй байна.	10,399.6	Зөвлөмж өгөх	НДЕГ-ын дарга Дотоод аудит мониторингийн газрын дарга	Д.Зоригт Ц.Алтангэрэл
6	Батлагдсан орон тоог 2019 онд 7-гоор хэтрүүлэн ажилласан.	0.0	Зөвлөмж өгөх	НДЕГ-ын дарга	Д.Зоригт
НИЙТ ДҮН		111.561,8			

5.1. Зөрчлийн нэгтгэл

№	Харьяа байгууллага	Аудитад хамрагдсан хэлбэр						Нийт зөрчил		Залруулсан алдаа		Акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Үүнээс:		
		Итгэл үзүүлсэн	Түүвэрт	Дүгнэлт			Тоо											Дүн	Тоо	Дүн
				Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн							
1		2	3	4	5	6	7	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧ																				
1	Нийгмийн даатгалын сан		2		1			9	111,626.8	3	65.0			2	100,949.4	4	10,612.4			
	ДҮН		2		1			9	111,626.8	3	65.0			2	100,949.4	4	10,612.4			
ТӨСВИЙН ШУУД ЗАХИРАГЧ																				
1	Нийгмийн даатгалын ерөнхий газар		1	1				10	237.9	3	158.7	0	0.0	0	0.0	7	79.3			
2	Нийслэлийн Нийгмийн даатгалын газар			1				7	9.9	0	0.0	1	3.7	2	2.6	4	3.6			
3	Багануур дүүргийн НДХэлтэс			1				3	41.2	0	0.0	0	0.0	0	0.0	3	41.2			
4	Багахангай дүүргийн НДХэлтэс			1				4	23.5	0	0.0	1	0.1	1	9.2	2	14.2			
5	Баянгол дүүргийн НДХэлтэс			1				3	27.9	0	0.0	0	0.0	0	0.0	3	27.9			
6	Баянзүрх дүүргийн НДХэлтэс			1				2	20.5	1	10.5	0	0.0	0	0.0	1	10.0			
7	Налайх дүүргийн НДХэлтэс			1				2	71.8	1	71.8	0	0.0	0	0.0	1	0.0			
8	Сонгинохайрхан дүүргийн НДХэлтэс			1				2	42.8	1	30.9	0	0.0	0	0.0	1	11.9			
9	Сүхбаатар дүүргийн НДХэлтэс			1				2	807.6	0	0.0	0	0.0	0	0.0	2	807.6			
10	Хан-Уул дүүргийн НДХэлтэс			1				4	1,154.5	0	0.0	0	0.0	0	0.0	4	1,154.5			
11	Чингэлтэй дүүргийн НДХэлтэс			1				2	42.8	1	30.9	0	0.0	0	0.0	1	11.9			

Нийгмийн даатгалын сангийн 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

	ДҮН			11		41	2,480.5	7	302.8	2	3.9	3	11.8	29	2,162.0			
12	Архангай аймгийн НДХэлтэс			1		1	2.9	0	0.0	0	0.0	1	2.9	0	0.0			
13	Баян-Өлгий аймгийн НДХэлтэс			1		0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0			
14	Баянхонгор аймгийн НДХэлтэс			1		12	33.1	1	0.4	4	13.3	1	0.4	6	19.0			
15	Булган аймгийн НДХэлтэс			1		9	490.0	0	0.0	1	8.9	2	474.2	6	6.8			
16	Говь-Алтай аймгийн НДХэлтэс			1		2	10.6	0	0.0	1	0.7	1	9.9	0	0.0			
17	Говьсүмбэр аймгийн НДХэлтэс			1		11	3,717.6	1	3.9	2	0.4	0	0.0	8	3,713.3			
18	Дархан-Уул аймгийн НДХэлтэс			1		5	755.6	0	0.0	0	0.0	0	0.0	5	755.6			
19	Дорноговь аймгийн НДХэлтэс			1		3	1,617.2	0	0.0	0	0.0	0	0.0	3	1,617.2			
20	Дорнод аймгийн НДХэлтэс			1		5	430.0	0	0.0	1	0.3	3	429.7	1	-			
21	Дундговь аймгийн НДХэлтэс			1		1	1.4	0	0.0	0	0.0	1	1.4	0	0.0			
22	Завхан аймгийн НДХэлтэс			1		1	2.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	2.0			
23	Орхон аймгийн НДХэлтэс			1		7	191.7	0	0.0	1	0.1	2	1.0	4	190.6			
24	Өвөрхангай аймгийн НДХэлтэс			1		2	177.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	2	177.0			
25	Өмнөговь аймгийн НДХэлтэс			1		5	16.3	1	12.5	0	0.0	0	0.0	4	3.8			
26	Сэлэнгэ аймгийн НДХэлтэс			1		1	7.5	0	0.0	0	0.0	1	7.5	0	0.0			
27	Сүхбаатар аймгийн НДХэлтэс			1		7	77.8	3	8.8	0	0.0	1	53.2	3	15.8			
28	Төв аймгийн НДХэлтэс			1		6	336.1	2	8.4	0	0.0	1	8.4	3	319.3			
29	Увс аймгийн НДХэлтэс			1		1	2.3	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	2.3			
30	Ховд аймгийн НДХэлтэс			1		1	39.7	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	39.7			
31	Хөвсгөл аймгийн НДХэлтэс			1		4	236.7	0	0.0	0	0.0	1	4.3	3	232.4			
32	Хэнтий аймгийн НДХэлтэс			1		5	110.7	0	0.0	0	0.0	0	0.0	5	110.7			
	ДҮН			21		89	8,256.0	8	34.0	10	23.7	15	992.8	56	7,205.5			
	НИЙТ ДҮН			34		139	122,363.3	18	401.8	12	27.5	20	101,954.0	89	19,979.9			

5.2. Нийгмийн даатгалын сангийн 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар тогтоосон төлбөрийн актын нэгтгэл

№	№	Харьяа байгууллага	Төлбөрийн акт тогтоосон зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн /сая. төг/	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтан	
					Албан тушаал	Овог нэр
A		1	2	3	4	5
ТӨСВИЙН ТӨВЛӨРҮҮЛЭН ЗАХИРАГЧ						
II. НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН ХЭЛТСҮҮД						
1	1	Нийслэлийн НДГ	Шатахууны зардлыг 206.7 мянган төгрөгөөр илүү, ажиллаагүй ажилтанд 131.8 мянган төгрөгийн ур чадварын нэмэгдэл олгосон, сургалтын зардлын 3.4 сая төгрөгийн анхан шатны баримт хүчин төгөлдөр бус, хангалтгүй, зохистой баримтаар нотлогдоогүй.	3.7	Дарга	Г.Болорсүх
2	2	Багахангай дүүргийн НДХ	Шатахуунд зарцуулсан 137.5 мянган төгрөгийг бүртгэлд тусгаагүй.	0.1	Дарга	Э.Эрдэнэтуул
3	3	Баянхонгор аймгийн НДХ	Ажил олгогчоос нэр бүхий 32 даатгуулагчийн цалин, хөлсийг буруу кодоор мэдээлж НДС-д даатгуулагч, ажил олгогчоос 6.9 сая төгрөгийн НДШимтгэл илүү төлүүлсэн.	6.9	Даргын үүрэг гүйцэтгэгч	Д.Мөнхбат
	4	Баянхонгор аймгийн НДХ	"Цогтцэций энерги ресурс" ХХК-аас ажлаас чөлөөлөгдсөн ВЭ820601.. тоот регистртэй 1 иргэний 3 дугаар сарын цалин 3.2 сая төгрөгийг 320.0 мянган төгрөгөөр бодож, даатгуулагчид ажилгүйдлийн тэтгэмжийн 1.8 сая төгрөгийн дутуу олгосон.	1.8		
	5	Баянхонгор аймгийн НДХ	Нийгмийн хамгааллын ажилтны өдрөөр зохион байгуулсан гар бөмбөгийн тэмцээнд оролцогчдод 1,020.0 мянган төгрөгийн үнэтэй футболкыг мэдээлэл сурталчилгааны зардлаас олгож, төсвийг зориулалт бусаар зарцуулсан.	1.0	Даргын үүрэг гүйцэтгэгч Ахлах нягтлан бодогч	Д.Мөнхбат С.Хонгорзул
6	Баянхонгор аймгийн НДХ	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөрийн гэрээгээр гүйцэтгүүлэх ажил үйлчилгээний зардлаас ажиллагсад 3,588,655 төгрөгийн үр дүнгийн урамшуулал олгосон.	3.6			
4	7	Булган аймгийн НДХ	Шатахууны зардлыг олгохдоо автомашины зарцуулах шатахууны нормыг баримтлалгүй нийт 327.5 мянган төгрөгийг олгосон.	0.3	Дарга Нягтлан бодогч	Ц.Энх-Амгалан Д.Амгалан
			Шуудан холбооны 2.0 сая төгрөгийг ажилчидад олгохдоо анхан шатны баримтгүй, хийх ажлын төлөвлөгөө тайлан байхгүй.	2.0		
			Аж ахуй материалаас 120.0 төгрөгийн зардлыг шууд зардалд бичиж зарцуулсан.	0.1		
4	8	Булган аймгийн НДХ	Ажил гүйцэтгэх байршил тодорхойгүй, техник эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсөвгүй барилгын дулааны узель хийх ажлыг "Их-Азар" ХХК-иар гүйцэтгүүлэхээр 4.0 сая төгрөгийн гэрээ байгуулсан боловч одоог хүртэл тухайн ажил хийгдээгүй, гэрээгээр хүлээсэн үүргээ хүртэл биелүүлээгүй, гэрээнд заасны дагуу хариуцлага тооцоогүй.	4.0	Дарга Нягтлан бодогч	Ц.Энх-Амгалан Д.Амгалан
			Ажилгүйдлийн тэтгэмж авч байх хугацаанд ажилд орсон 4 иргэний 939.0 мянган төгрөгийг илүү, 2 хүний 1.5 сая төгрөгийг дутуу тооцон олгосон.	2.5		

5	9	Говь-Алтай аймгийн НДХ	Амралтын цалинг давхардуулан 267.6 мянган төгрөгийг илүү олгосон.	0.3	Дарга Нягтлан бодогч	Л.Энхжаргал Б.Дамчийбадгар
			Төсвийн тухай хууль, Сангийн сайдын тушаалыг зөрчиж урлаг, спортын арга хэмжээнд 420.0 мянган төгрөгийг зарцуулсан.	0.4		
6	10	Говьсүмбэр аймгийн НДХ	Томиллолтоор ажилласан үед хоол унааны мөнгө давхардуулж 106.0 мянган төгрөгийг олгосон.	0.1	Дарга	Б.Аюушжав
7	11		Ажилчдын цалинг зөрүүтэй бодож 1 ажилтанд 103.5 мянган төгрөг дутуу, 2 ажилтанд 184.5 мянган төгрөг илүү олгосон.	0.3	Нягтлан бодогч	Ө.Сайнхүү
8	12	Дорнод аймгийн НДХ	Шатахууныг ЗГ-ын тогтоолд заасан нормоос илүү зарцуулсан.	0.3	Дарга Нягтлан бодогч	Ө.Амарсайхан Д.Байгалмаа
9	13	Орхон аймгийн НДХ	Сургалт болон хэлэлцүүлэгт оролцсон албан хаагчдад нийт 104.0 мянган төгрөгийн томилолт илүү олгосон.	0.1	Дарга Нягтлан бодогч	Б.Анар Г.Даваасүрэн
НИЙТ ДҮН			Нийгмийн даатгалын хэлтсүүдийн актын дүн	27.5		
НИЙТ ТӨЛБӨРИЙН АКТЫН ДҮН			Төвлөрүүлэн захирагчдын актын дүн	27.5		

5.3. Нийгмийн даатгалын сангийн 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар хүргүүлсэн төлбөрийн албан шаардлагын нэгтгэл

Д/д	№	Харьяа байгууллага	Албан шаардлагын товч утга	Мөнгөн дүн /сая.төг/	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтан	
					Албан тушаал	Овог нэр
А		1	2	3	4	5
ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧ						
I. НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН						
1	1	ТЭЗ	Нэр бүхий 2 банкны хэвийн үйл ажиллагаа алдагдснаас нийт 100,943.8 сая төгрөгийн мөнгөн хөрөнгөнд эрсдэл үүссэн байна.	100,943.8	Дарга СБГ-ын дарга	Д.Зоригт Б.Даваахүү
	2		НДС-ийн үнэт цаасуудыг тоолоход нягтлан бодогч болон нярвын бүртгэл 27410 ширхэг буюу 5.6 сая төгрөгийн зөрүүтэй байна. Агуулахын хадгалалт, хяналтын шаардлага хангагдаагүй, үнэт цааснууд нь эмх замбараагүй, дотоод хяналт хангалтгүй байна.	5.6		
ДҮН				100,949.4		
ТӨСВИЙН ТӨВЛӨРҮҮЛЭН ЗАХИРАГЧ						
II. Нийгмийн даатгалын хэлтсүүд						
2	1	Нийслэлийн НДГ	Тээврийн хэрэгслийн татварын зардлын хэмнэлтийн 1,736.4 мянган төгрөгийг ахмадын санд төвлөрүүлсэн	1.7	Дарга	Г.Болорсүх
	2		Сургалт семинарын 864.0 мянган төгрөгөөр өглөгийг үүсгэсэн	0.9		
3	3	Багахангай дүүргийн НДХ	НДШимтгэлийн авлагыг 9,172.8 мянган төгрөгөөр дутуу бүртгэн тайлагнасан.	9.2	Дарга	Э.Эрдэнэтуул
4	4	Архангай аймгийн НДХ	Урсгал үйл ажиллагааны зардлаас зарцуулагдаагүй 2,866.6 мянган төгрөгийг ахмадын сангийн дансанд төвлөрүүлсэн	2.9	Дарга Нягтлан бодогч	А.Ариунтуяа Ц.Булганчимэг
5	5	Баянхонгор аймгийн НДХ	"Тоонот хонгор" ХХК-аас худалдан авсан 350,0 мянган төгрөгийн бичиг хэргийн шүүгээг хөрөнгөд орлогоор бүртгээгүй.	0.4	Даргын үүрэг гүйцэтгэгч Нягтлан бодогч	Д.Мөнхбат С.Хонгорзул
6	6	Булган аймгийн НДХ	Шүүхийн шийдвэрээр ажилдаа буцан орсон 5 албан хаагчийн ажилгүй хугацааны цалин 35,435.0 мянган төгрөгийг байгууллагаас нөхөн төлсөн.	35.4	Дарга Нягтлан бодогч	Ц.Энх-Амгалан Д.Амгалан
	7	Булган аймгийн НДХ	Тайлант оны эцэст 350,376.3 мянган авлага, 88,386.5 мянган төгрөгийн өглөгийг тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй.	438.8		
7	8	Говь-Алтай аймгийн НДХ	Урсгал засварын материал 235.0 мянган төгрөгийг багаж техник худалдан авах зардалд, цалингийн зардал 2,847.4 мянган төгрөгийг ажил олгогчоос төлөх НДШ-ийн зардлуудыг бүлэг хооронд шийдвэргүйгээр гүйлгэн зарцуулсан.	3.1	Дарга Нягтлан бодогч	Л.Энхжаргал Б.Дамчийбадгар Н.Янжиндолгор
			Шүүхийн шийдвэрээр ажилдаа орсон даатгуулагчид олгосон 3,675.3 мянган төгрөгийн цалинг нийгмийн даатгалд нөхөн тайлагнаагүй.	3.7		
			Ажлаас чөлөөлөгдсөн даатгуулагчид 3,156.1 мянган төгрөгийн ажилгүйдлийн тэтгэмжийг илүү тооцож олгосон улсын байцаагчийн акт биелүүлээгүй.	3.2		
8	9	Дундговь аймгийн НДХ	Орон сууцанд амьдардаг албан хаагчдад 1,391,450 төгрөгийн түлшний хөнгөлөлт олгосон	1.4	Дарга Нягтлан бодогч	Г.Батжаргал Р.Нэргүй

Нийгмийн даатгалын сангийн 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

9	10	Дорнод аймгийн НДХ	Ахмадын сангийн дансанд журам зөрчин мөнгө шилжүүлсэн	11.5	Дарга Нягтлан бодогч	Ө.Амарсайхан Д.Байгалмаа
	11	Дорнод аймгийн НДХ	Худалдан авалтын е-баримтыг анхан шатны баримтад хавсаргаагүй	18.9		
	12	Дорнод аймгийн НДХ	Авлага барагдуулах	399.3		
10	13	Орхон аймгийн НДХ	2018 оны СТАудитаар өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлээгүй шуудан холбооны зардлаас 299.6 мянган төгрөгийн бичиг хэргийн материал болох дугтуйг худалдан авсан.	0.3	Дарга Нягтлан бодогч	Б.Анар, Г.Даваасүрэн
	14	Орхон аймгийн НДХ	Нийгмийн даатгалын ахмад ажилтан Ч.Булганд 2017 оны өргөдлийг үндэслэн 2019 онд буцалтгүй тусламж 677.4 мянган төгрөгийг нөхөн олгосон.	0.7		
11	15	Сүхбаатар аймгийн НДХ	Урсгал үйл ажиллагааны зардлаас хэмнэгдсэн зардлыг ахмадын сангийн дансанд 7,506.9 мянган төгрөг шилжүүлсэн.	7.5	Дарга Нягтлан бодогч	П.Амар Т.Сайнжаргал
12	16	Сэлэнгэ аймгийн НДХ	Аймгийн 17 сум, 4 тосгонд байрлах нэгж хоорондын 30,432.4 мянган төгрөгийн авлагыг тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй	30.4	Дарга Ахлах нягтлан бодогч	С.Отгонжаргал, Б.Бат-Орших
			Эрүүл мэндийн даатгалын санд 14,394.1 мянган төгрөгийн өр төлбөр үүсгэсэн	14.4		
	17	Сэлэнгэ аймгийн НДХ	102.0 мянган төгрөгийн өглөгийг барагдуулаагүй, тайлант онд ХХОАТ-ын 618.7 мянга, түлш халаалтын 3,351.0 мянган төгрөг нийт 4,173.9 мянган төгрөгийн авлага, өр төлбөр үүсгэж, актаар баталгаажуулаагүй. Цалингийн зардлаас ажил олгогчоос төлөх нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардлыг төлж зардлын бүлэг хооронд гүйлгэн зарцуулсан байна	4.2	Дарга Ахлах нягтлан бодогч	С.Отгонжаргал Б.Бат-Орших
Цалингийн зардлаас ажил олгогчоос төлөх нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардлыг төлж зардлын бүлэг хооронд гүйлгэн зарцуулсан байна	4.2					
13	18	Төв аймгийн НДХ	Төсвийн зарцуулаагүй үлдэгдлийг төвлөрүүлэлгүй ахмадын санд шилжүүлсэн.	8.4	Даргын үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч	Б.Оюунтуяа
14	19	Хэнтий аймгийн НДХ	Өндөр насны тэтгэвэрээ тогтоолгон ажиллаж буй 5 ажилтанд 4,281.0 мянган төгрөгийн нэмэгдэл олгосон.	4.3	Дарга Нягтлан бодогч	Ц.Баярмаа, А.Эрдэнэчимэг
ДҮН				1,004.6		
НИЙТ ДҮН				101,954.0		

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2020 оны 04 дугаар сарын 24

№ 01/230

Улаанбаатар хот

СНТ- 2020/08 / СТА-ТӨЗ

Зөрчил арилгуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1-д заасан Үндэсний аудитын газрын бүрэн эрхийн хүрээнд Төсвийн тухай хуулийн 8.9.5-д заасны дагуу хийсэн Нийгмийн даатгалын сангийн 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Монгол банкнаас хянасан зохист харьцааны үзүүлэлт шаардлага хангахгүй, санхүүгийн байдлын тайлангаар алдагдалтай, өөрийн хөрөнгийн хэмжээ болон эрсдэлийн сан сөрөг дүнтэй нэр бүхий 2 банкны харилцах дансанд байршиж байгаа 100,943.8 сая төгрөгийн мөнгөн хөрөнгөд эрсдэл үүссэн байна.

Энэ нь Банкны тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.1-т "Банк дараахь шаардлагыг хангаж ажиллана", 16.1.1 "заавал байлгах нөөц, төлбөр түргэн гүйцэтгэх чадварыг Монголбанкнаас тогтоосон журмын дагуу зохих хэмжээ, хэлбэрээр хангахын зэрэгцээ хадгаламж эзэмшигч, харилцагчийн мөнгөн хөрөнгийг бүрэн байлгаж, тэдгээрийн анхны шаардлагаар гаргаж өгөх, шилжүүлэх", 16.1.2-т "өөрийн хөрөнгийн хүрэлцээ, зээл төлөгдөхөд учирч болзошгүй алдагдлаас хамгаалах сан, гадаад валютын болон бусад зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлтийг Монголбанкнаас тогтоосон журмын дагуу биелүүлэх", Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4-д "Энэ хуулийн 5.1.3-т заасан санхүү, төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх зарчмыг дараах байдлаар хэрэгжүүлнэ: 6.4.1.төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", Нийгмийн даатгалын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.2-т "нийгмийн даатгалын санг бүрдүүлж, орлого зарлагын гүйцэтгэлийг хангах" гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.12-т "аудитын явцад илэрсэн төлбөр, зөрчлийг барагдуулах акт, албан шаардлага өгөх..." Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2016 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Төрийн аудитын байгууллагын акт тогтоох, албан шаардлага өгөхөд баримтлах журам"-ын 4.1-д "...дараах алдаа зөрчилд төрийн аудитын байгууллага албан шаардлага өгнө" гэсэн заалтуудыг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

- Дээрх алдаа зөрчлийг арилгах, НДҮЗ-тэй хамтарч мөнгөн хөрөнгийн эрсдэлийг бууруулж, татан төвлөрүүлэх арга хэмжээ авч ажиллах;
- Төсвийн тухай хуулийн холбогдох заалтыг хэрэгжүүлэн, Үндэсний аудитын газраас өгсөн зөвлөмжийг мөрдөж, биелэлтийг хангаж ажиллах;
- Цаашид алдаа зөрчлийг давтан гаргахгүй ажиллах, биелэлтийг 2020 оны 09 дүгээр сарын 01-ний дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэхийг Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын дарга Д.Зоригт, Санхүү бүртгэлийн газрын дарга Б.Даваахүү нарт хариуцуулав.

ӨГСӨН:

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ДАРГА БӨГӨӨД ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
Ц.НАРАНЧИМЭГ
АУДИТОР Б.ДОЛГОРЖАВ

АЛБАН ШААРДЛАГЫГ

ЗӨВШӨӨРСӨН:

НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН ЕРӨНХИЙ
ГАЗРЫН ДАРГА
Д.ЗОРИГТ
САНХҮҮ БҮРТГЭЛИЙН ГАЗРЫН
ДАРГА Б.ДАВААХҮҮ

Акт, албан шаардлагын биелэлт хангагдаагүй тохиолдолд Төрийн аудитын тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.2.2-д "Төрийн аудитын байгууллагаас тавьсан албан шаардлага, төлбөрийн актыг цаг хугацаанд нь биелүүлээгүй тохиолдолд зөрчил гаргасан албан тусгаалтныг үүрэгт ажлаас нь хачах тухай саналыг төрийн аудитын байгууллага эрх бүхий албан тушаалтанд хүргүүлнэ" гэж заасны дагуу хариуцаж албан тушаалтанд хариуцлага тооцуулахаар эрх бүхий албан тушаалтанд санал хүргүүлнэ.

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2020 оны 04 дугаар сарын 24 № 01/231
СЯТ- 00 00/08/СТЯ-ТӨЗ

Улаанбаатар хот

Зөрчил арилгуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1-д заасан Үндэсний аудитын газрын бүрэн эрхийн хүрээнд Төсвийн тухай хуулийн 8.9.5-д заасны дагуу хийсэн Нийгмийн даатгалын сангийн 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Үнэт цаасны тооллогоорх дүн нягтлан бодогч болон нярвын тайлангаас 27410 ширхэг буюу 5.6 сая төгрөгийн зөрүүтэй байна. Нягтлан бодогч өмнөх сарын бүртгэлтэй, нярав өдөр тутмын бүртгэлтэй ч агуулахын хадгалалт, хяналтын шаардлага хангагдаагүй, үнэт цааснууд нь эмх замбараагүй, дотоод хяналт хангалтгүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3 “Энэ хуулийн 5.1.2-т заасан төсвийн иж бүрэн, үнэн зөв байдлыг хангасан байх зарчмыг дараах байдлаар хэрэгжүүлнэ”, 6.3.2 “санхүүгийн аливаа үйл ажиллагааг нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын болон үндэсний стандартын дагуу, цаг хугацаанд нь, үнэн зөв, үндэсний мөнгөн тэмдэгтээр илэрхийлэн бүртгэж, тайлагнах”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7 “Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно” гэсэн заалт, Санхүүгийн тайлангийн Оршин байх, Эрх ба үүрэг батламж мэдэгдэлтэй нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.12-т “аудитын явцад илэрсэн төлбөр, зөрчлийг барагдуулах акт, албан шаардлага өгөх...” Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2016 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Төрийн аудитын байгууллагын акт тогтоох, албан шаардлага өгөхөд баримтлах журам”-ын 4.1-д “...дараах алдаа зөрчилд төрийн аудитын байгууллага албан шаардлага өгнө” гэсэн заалтуудыг үндэслэн **ШААРДАХ** нь:

- Үнэт цаасны бүртгэл агуулахын хадгалалт, хяналтыг сайжруулах талаар тодорхой арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэх;
- Төсвийн тухай хуулийн холбогдох заалтыг хэрэгжүүлэн, санхүүгийн сахилга батыг чанд сахих, Үндэсний аудитын газраас өгсөн зөвлөмжийг мөрдөж, биелэлтийг хангаж ажиллах;
- Цаашид алдаа зөрчлийг давтан гаргахгүй ажиллах, биелэлтийг 2020 оны 09 дүгээр сарын 01-ний дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэхийг Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын дарга Д.Зоригт, Санхүү бүртгэлийн газрын дарга Б.Даваахүү нарт хариуцуулав.

АЛБАН ШААРДЛАГЫГ

ӨГСӨН:
САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ДАРГА БӨГӨӨД ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
Ц.НАРАНЧИМЭГ
АУДИТОР Б.ДОЛГОРЖАВ

ЗӨВШӨӨРСӨН:
НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН ЕРӨНХИЙ
ГАЗРЫН ДАРГА Д.ЗОРИГТ
САНХҮҮ БҮРТГЭЛИЙН ГАЗРЫН
ДАРГА Б.ДАВААХҮҮ

Акт, албан шаардлагын биелэлт хангагдаагүй тохиолдолд Төрийн аудитын тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.2.2-д “Төрийн аудитын байгууллагаас тавьсан албан шаардлага, төлбөрийн актыг цаг хугацаанд нь биелүүлээгүй тохиолдолд зөрчил гаргасан албан тушаалтныг үүрэгт ажлаас нь халах тухай саналыг төрийн аудитын байгууллага эрх бүхий албан тушаалтанд хүргүүлнэ” гэж заасны дагуу хариуцагч албан тушаалтанд хариуцлага тооцуулахаар эрх бүхий албан тушаалтанд санал хүргүүлнэ.

